

IŚCIĆ (61) *vb impf*

i- (59), y- (2) *RejKup*.

inf iścić (16). \diamond *praes* 2 sg iścisz (4). \diamond 3 sg iści (12). \diamond 3 pl iszczą (1), iścią (1) *RejPos* (1 : 1). \diamond *praet* 3 sg m iścił (5). \diamond pl m pers iścili (2). *subst* iścili (2). \diamond *fut* 3 sg m iścić będzie (1). \diamond *imp* 3 pl niech iszczą (1). \diamond *con* 3 sg m by iścił (1). \diamond 3 pl m pers by iścili (1). \diamond *part praes act* iszcząc (14); iszcząc (6), iściąc (3), iścąc (2), iszcząc (2), iszcząc (1); iszcząc *KochPs*, *SiebRozmyśl*, *SkarKazSej*, iściąc *RejZwierc*, iszcząc *RejAp*, iszcząc : iścąc : iściąc : iszcząc : iszcząc *RejPos* (3 : 2 : 2 : 1 : 1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

1. *Zapewniać, zaręczać, utwierdzać w jakimś przekonaniu* (35) :

iścić kogo (25): *RejKup* 7; *RejAp* 159, 177b; pewnieć nas nie opuści/ á pewnieć nas domieści tego żywotá nálezego požądliwego/ iáko nas Ewányeliftá s. iścić raczy. *RejPos* 121, 87v, 88, 119, 119v, 177v (18); *RejPosWiecz²* 93v; *RejZwierc* 131; *ArtKanc* H16; *WujNT* 4. *Cf iścić kogo od kogo; kogo czym; kogo o czym; kogo w czym; Ze zdaniem.*

iścić kogo od kogo [*w tym: kogo czym od kogo* (1), *kogo w czym od kogo* (1)] (3): Potym moczą pana fwego Nie fwą/ lecz ymieniem iego. Znaiąc pokore grzeznego Iłci go od pana fwego Iż mu iuż grzechy odpuzcza I ku lafce go przypuńcza. *RejKup* 7; dopuścił [...] iścić ie pewnemi á iftemi fłowy od niego *RejPos* 119, 211.

iścić kogo czym [*w tym: kogo czym od kogo* (1), *kogo czym przez kogo* (1)] (3): iścąc nas pewnemi obietnicámi iego przez Duchá s. iż ktożkolwiek dufa fwiętemu Bołtwu iego/ zázwdy bęspiečen będzye w opatrności iego *RejPos* 304v, 119, 87v; *WujNT* 4. *Cf iścić kogo od kogo.*

iścić kogo o czym [*w tym: kogo o czym przez co* (1)] (5): wielz pewnie á iłzczą cie o tym piłmá/ iż go iuż małz krolem y kápłanem tám v Bogá Oycá *RejPos* [236]v, 119v, 222v; *RejPosWiecz²* 93v; Ty łam Człowieká kázdego/ przez Świętości y náukę Słowá świętego/ o zbáwieniu iściłz *ArtKanc* H16.

iścić kogo w czym [*w tym: kogo w czym od kogo* (1), *kogo czym w czym* (2)] (12): iako nas łamże then Báránek nález iścić w tym pewnemi fwemi obietnicámi raczy. *RejAp* 159, 177v; nas włzytki piłmá y świętości Páná tego ták w tym mocno iścią *RejPos* 356, 88, 177v, 211, 266v, 315v, 325v (9); zá grzech inłzego mytá nie małz/ ták iáko Páweł fwięty nas w tym iftotnie iści/ iedno pomłtá *RejZwierc* 131. *Cf iścić kogo od kogo.*

Ze zdaniem dopełnieniowym (14): *RejKup* 7; A tu dopiro pewnie cie iści/ á pewnieć obiecuie/ iż fie ná tym nic nie omyłiłz/ iż wnidzyełz do krolełtwá iego fwiętego. *RejPos* 190; Krociuchnemi tho fłowy Pan nam zázwiązać á opowiedzyeć raczył/ iłzcząc iftotnie/ iż tho żadnego nie minie/ ktho wierzy weń *RejPos* 222v, 119, 177v, [236]v, 266v, 269v (11); *RejZwierc* 197; *WujNT* 4.

W charakterystycznych połączeniach: iścić istotnie (2), *mocno (a. mocnie)* (2), *nieomylnie* (2), *pewnie* (3), *zupelnie*.

Szeregi: »iścić a obiecować« [*szuk zmienny*] (2): iuż będzyełz żył żywotem wiecznym/ ták iáko Pan obiecować raczy. [...] ták iákoć to Prorok obiecuie/ á mocnie cie w tym iści od Páná twego *RejPos* 211, 190.

»iścić i opowiedać« (1): pociechę w ofobie they pánny fwiętey kázdemu wiernemu Pánłkiemu thu od Páná iścąc y opowiedáiąc *RejPos* 269v.

»iścić a stanować« (1): Zadney inżey nam zbroie/ żadnego inżego łtroienia ná ty hárcownicy náłże zołtáwować nie raczy/ iedno nas mocno w thym iściąc á łtánowiąc/ ábychmy pokoy łpołeczny/ [...] záchowywáli miedzy łobą *RejPos* 334.

a. Potwierdzać (7) :

iścić co [w tym: *co komu* (4), *co czym* (1)] (6): Słuchayże iáko nam tu ten Apołtoł iłci to piłanie łwoie iż iest pewne á nieomyłne. *RejAp* 10v, 113v, 189v, 197 [2 r.]; *RejPos* 240v.

iścić w czym (1): KTo tu chce Bogu łłżyć żywac w pobożności/ musí nędze vzyć y zamutkow dołci/ być w łzem w nienawiłci/ iák w Ewánieliy łam Pan Krystus iłci. *ArtKanc* K.

Ze zdaniem dopełnieniowym (2): Tu iuz łan łwiety ku końcowi przichodząc iłci á pieczętuie nam tho pewnemi łłowy łwemi/ iż tho iest w łzytko łłtotna prawdá co nam tu ná piłmie łłwym zołtáwił raczył. *RejAp* 189v, 10v.

Szeregi: »iścić a pieczętować« [szyk 1 : 1] (2): áby [*Duch łłw.*] ich [*apostołów, proroków piłm*] nie miał pieczęthowác á mocno nam iłcił/ á zwłálczá gdiż łie iáłnie zgadzáiá s piłwłzemi dekreti Páńłkami z dawná na łwiát wywołánemi. *RejAp* 197, 189v.

»twirdzić a iłcił« (1): ktore [*dziwy*] ty bełtie dwurogáte łłty y bułami łwemi twirdziły á iłciły *RejAp* 113v.

2. Spełniać, wypełniać, urzeczywistniać, wykonywać [co] (21) :

a. Dotyczy przysięgi, obietnicy, danego słowa [co] (16) : *MurzNT* 21; ołtarze krwiá nápoię/ łłzcząc obietnicę łłwoię. *KochPs* 95; *ZawJeft* 19; *ActReg* 39; W łwey pámięci wierney/ łłwá łłwoie máiác/ W łzytko iłcił bęđie/ w łzemu łłwoy kres dáiac. *GrabowSet* T4v; *SiebRozmył* F3; łam łię do nieprzyáiól/ łłwo łłwoie łłzcząc [...] wrocił. *SkarKazSej* 669a.

iścić komu (9): Krol Polłki tylko to powinien nam iłcił/ czego łye w Przyłiędze łłwey podiáł. *OrzRozm* E4, E3v, E4, Fv, S3v; *RejPos* 60; iłciłz nam obietnice/ ktoreł łpułcił oycem náłzym *SkarKaz* 581a; *PowodPr* 14; *WujJud* B2v.

W charakterystycznych połączeniach: *iścić obietnicę* (4), *przysięgę* (2), *słowo* (2).

Szereg: »obiecować i iłcił« (2): *WujJud* B2v; iáko to ludowi łłwemu obiecował/ y czełtokroć iłcił. *PowodPr* 14.

b. Dotyczy obowiązku [co] (3) : A iżby tho dołkonáley pan ich iłcił/ przyłięgá obowiázáli onego. *LeszczRzecz* A2v, A3.

iścić czego (z *przeczeniem*) (1): obawáiác łie tego/ áby kiedy on Krol ich/ [...] niechciál zániedbawác onego ná łię w łżonego powinowácztwá iłcił/ połádzili podla bokow iego [*poczet Rad Koronnych*] *LeszczRzecz* A3.

c. Dotyczy zarządzenia, ustaw [co] (1) : Woiewodzé vłtáwy Starołtowie niech iłczá [exequowác maiá] *JanStat* 304] *SarnStat* 286.

d. Dotyczy prośby [co] (1) : Ciebie wzywam/ Boże mój: ty iłciłz me prołby *KochPs* 83.

3. Zabezpieczać [co komu] (2) : IEłłi łie kto komu zápiłze ktorá rzecz wyłwobodzić álbo iłcił [*evincerere seu ratificare, alias Ziłcił JanStat* 549]/ á zápiłze łie Roku nie odkłádác: tákowy nie może prołtá chorobá Roku zwłéc *SarnStat* 719, 770.

4. *Wyplacać, uiszcząć [co komu] (1)* : który Iurgelt [...] Pan Ian Kryłztoff Kálztellan ná ten czas Woynicki/ iścić mnie raczy każdy nowy rok przez Stárołtę fwoiégo Iárołłáwłkiégo OrzQuin G4v.

5. *Zjednywać, pozyskiwać [kogo komu] (2)* : Tego [Boga] bylo yńczicz łobie Boć bez niego zle o tobie. *RejKup Hv, z7.*

Synonimy: 1. potwierdzać, zaręczać; 2. spełniać, wypełniać; 4. wypłacać; 5. pozyskiwać, zjednywać.

Formacje współrdzenne: poiścić, uiścić, ziścić; uiszcząć, wyiszcząć.

Cf ISZCZONY